

**Wyrok Sądu Najwyższego  
z dnia 3 czerwca 1922 r.  
sygn. akt III RW 1389/22**

**W relacjach handlowych odpowiedź na ofertę z zastrzeżeniem zmian lub uzupełnień jest traktowana jako nowa oferta.**

Sąd Najwyższy jako sąd rewizyjny  
pod przewodnictwem sędziego Sądu Najwyższego Angermanna,  
a w obecności sędziów Sądu Najwyższego dra Bresiewicza i dra Sokalskiego jako  
sędziów,  
w sprawie protegowanej firmy Cernowsky & Co. Fabryka Maszyn Rolniczych  
i Odlewnia Żelaza w Czeskim Brodzie, powódki, zastąpionej przez adw. dra Leona  
Adera,  
przeciw Polskiemu Towarzystwu Handlowemu S.A. w Krakowie, pozwanemu,  
zastąpionemu przez adw. dra Józefa Skąpskiego,  
o 50.500 koron czeskich,  
z powodu rewizji powódki od wyroku Sądu Apelacyjnego w Krakowie jako sądu  
odwoławczego z dnia 14 marca 1922 r., sygn. akt Bc III 62/22, który na odwołanie  
powódki zatwierdzono wyrok Sądu Okręgowego cywilnego jako handlowego Krakowie  
z dnia 9 grudnia 1921 r., sygn. akt Cg II 331/21,  
na posiedzeniu niejawnym orzekł:

- 1) nie uwzględnia się rewizji,
- 2) powodowa firma powinna zapłacić pozwanemu Towarzystwu koszty przewodu  
rewizyjnego w ilości 8.510 marek [polskich] w ciągu dni czternastu, pod rygorem  
przymusowego żądania.

**Uzasadnienie**

Sąd Najwyższy zgadza się zupełnie z wywodem rewizji, że ustawa postępowania  
sądowego<sup>1</sup>, nie zna w ogóle oddalenia żądania skargi „na razie”, że jest ono mylne ze  
stanowiska prawnego. Ponieważ atoli odwołanie wniosła tylko powódka, przeto sąd  
drugiej instancji nie mógł zmieniać wyroku sądu pierwszej instancji na niekorzyść  
powódki, chociażby ten wyrok uważał za niesłuszny( § 462 ust. 1 k.p.c.).

Stan sprawy w sporze jest niewątpliwy, ale nie uzasadnia zaskarżonego  
roszczenia.

---

<sup>1</sup> Austriacka ustawa z dnia 1 sierpnia 1895 r. o postępowaniu sądowym w cywilnych sprawach spornych  
(Procedura cywilna), Dz.U.P. 1895 poz. 113.

Listem z dnia 14 grudnia 1920 r. zamówiło Towarzystwo Handlowe [nieczyt.]wiarki i obrabiarki do ziemniaków za 48.100 koron czeskich, z prośbą o natychmiastową dostawę; zarazem upraszało o nadesłanie tymczasowej faktury, aby mogło przesłać cenę kupna do banku w Czeskim Brodzie. Tego zamówienia nie przyjęła powodowa firma w całości, tak jak było przesłane, ani w sposób wyraźny, ani dorozumiany, gdyż:

- 1) nie nadesłała zaraz tymczasowej faktury, i
- 2) nie wykonała dostawy natychmiast.

List z dnia 21 grudnia 1920 r. mówi wprawdzie o zanotowaniu zamówienia, ale nie nadsyła faktury, a zarazem zaleca, aby ze względu na koszty przesyłki podwyższyć zamówienie (z 4.000 na 5.000 kg). Jest to przyjęcie zamówienia ze zmianą co do natychmiastowego wykonania oraz co do ilości towaru. W myśl § 322 kodeksu handlowego<sup>2</sup> nie można tego listu oceniać inaczej, jak nieprzyjęcie zamówienia pozwanego w połączeniu z nową ofertą. Ponieważ tej oferty pozwane Towarzystwo nie przyjęło, przeto umowa o dostawę nie przyszła w ogóle do skutku (§ 321 kodeksu handlowego).

Tymczasem zmieniły się stosunki walutowe, które pozwane Towarzystwo uwzględniało, domagając się natychmiastowej dostawy i przesłania tymczasowej faktury. W braku tej faktury nie mogło prze słać ceny kupna w koronach czeskich do Czeskiego Brodu (art. 1 rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 7 sierpnia 1920 r.<sup>3</sup> oraz art. 17 pkt 1 i art. 18 ust. 3 regulaminu komisji dewizowej<sup>4</sup>), a wskutek gwałtownej zwyżki kursu nie mogło następnie utrzymać pierwotnego zamówienia; chciało je więc odroczyć, na co powódka nie przystała.

Wobec powyżej wyłuszczonego stanu prawnego stają się dalsze wywody rewizji bezprzedmiotowe i odpada badanie pytania, czy może to mieć wpływ na wykonanie umowy, że korona czeska w dniu zamówienia kosztowała 6,8 marki, w dniu skargi już 31 marek, a dziś kosztuje 79 marek. Nie zachodzi podniesiona w rewizji przyczyna rewizyjna z § 503 pkt 4 k.p.c. i nie można uwzględnić rewizji.

Orzeczenie o kosztach odpowiedzi z rewizyjnej polega na przepisach § 41 i 50 k.p.c.

---

<sup>2</sup> Gesetz vom 17. Dezember 1862, giltig für die Königreiche Böhmen, Galizien und Lodomerien mit den Herzogthümern Auschwitz und Zator und dem Großherzogthume Krakau, das lombardischvenetianische Königreich und das Königreich Dalmatien, die Erzherzogthümer Oesterreich unter und ob der Enns, die Herzogthümer Ober- und Nieder-Schlesien, Steiermark, Kärnthen, Krain, Salzburg und Bukowina, die Markgrafschaft Mähren, die gefürstete Grafschaft Tirol und das Land Vorarlberg, dann die gefürstete Grafschaft Görz und Gradiska mit der Markgrafschaft Istrien und die reichsunmittelbare Stadt Triest nebst ihrem Gebiete, zur Einführung eines Handelsgesetzbuches, Dz.U.P. 1863 poz. 1. Brak tekstu polskiego.

<sup>3</sup> Rozporządzenie Minister Skarbu Minister b. Dzielnicy Pruskiej z dnia 31 grudnia 1920 r. w sprawie Ograniczenie obrotów dewizami i walutami zagranicznymi, Dz.U. 1921 nr 18 poz. 104.

<sup>4</sup> Regulamin czynności komisji dewizowej i banków dewizowych, Dz.U. 1920 nr 73 poz. 506.

[Austriacka ustawa z dnia 1 sierpnia 1895 r. o postępowaniu sądowym w cywilnych sprawach spornych (austr. k.p.c.): § 41, § 50, § 462 ust. 1, § 503 pkt 4, Kodeks handlowy z 1862 r.: art. 321, art. 322]